

Sendikaya üyelik, sendika üyeliğinden istifa, istifa sonrası yeniden bir sendikaya üyelik, istifadan veya üyelikten vazgeçilebilme konularında ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesine ilişkin olarak bilgi talep eden ilgi yazınız incelenmiş olup, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 42 nci maddesinin (b) bendi uyarınca uygulamaya yönelik ortak görüş tesisi amacıyla, aşağıda isim ve imzaları bulunan kurum temsilcileri bir araya gelmiş aşağıdaki görüş üzerine mutabakata varmışlardır:

25/06/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun “**Sendika üyeliğinin kazanılması**” başlıklı 24/6/2004 tarihli ve 5198 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 14 üncü maddesinde “.....Sendikaya üyelik, kamu görevlisinin üç nüsha olarak doldurup imzaladığı üye formu ile sendikaya başvurusu ve başvurunun sendika yetkili organınca kabulü ile kazanılır.

Üyelik başvurusu, sendika tarafından en çok otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik istemi kabul edilmiş sayılır.

Sendika, üyeliği kesinleşen kamu görevlisinin başvuru belgesinin bir örneğini üyenin kendisine verir, bir örneği sendikada kalır, bir örneğini üyelik ödentisine esas olmak ve dosyasında saklanmak üzere onbeş gün içinde işverene gönderir.

Birden çok sendikaya üye olunamaz. Birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyelikler geçersizdir.

Aynı tarihli birden fazla üyeliğe ilişkin bildirimler dikkate alınmaz ve bu husus kamu işvereni tarafından ilgiliye ve sendikalara yazılı olarak bildirilir.” hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun “Üyeliğin sona ermesi” başlıklı 16 ncı maddesi “Her üye üyelikten serbestçe çekilebilir.

Üyelikten çekilme, çekilmek isteyen kamu görevlisi tarafından, üç nüsha olarak doldurulup imzalanan üyelikten çekilme bildiriminin kurumuna verilmesi ile gerçekleşir. Kurum görevlisi, kayıt numarası ile tarih verilen çekilme bildiriminin bir suretini derhal üyeye vermek zorundadır. Kamu işvereni, bildirimin bir örneğini onbeş gün içinde sendikaya gönderir.

Çekilme, kamu işverenine başvurma tarihinden başlayarak otuz gün sonra geçerli olur. Çekilenin bu süre içinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendikaya üyeliği, bu sürenin bitim tarihinde kazanılır.....” hükmünü amirdir.

Diğer taraftan 5/5/1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanunu’nun “Üyeliğin sona ermesi” başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında da 4688 sayılı Kanunun mezkur 16 ncı maddesine paralel şekilde “ Her üye önceden bildirimde bulunmak suretiyle üyelikten çekilebilir. Çekilme bildirimi noter huzurunda münferiden kimliğin tespiti ve istifa edecek kişinin imzasının tasdiki ile olur. Çekilme bildiriminin birer örneği noterlikçe en geç üç işgünü içinde ilgili işverene, sendikaya, işyerinin bağlı bulunduğu Bölge Müdürlüğüne ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilir. Çekilme notere başvurma tarihinden itibaren bir ay sonra geçerlidir. Çekilenin bu bir aylık süre içerisinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendika üyeliği bu sürenin bitimi tarihinde kazanılmış sayılır.” hükmü yer almakta olup, istifanın geçerlilik kazandığı 30 günlük süre içerisinde başka bir sendikaya üyelik, bilahere istifanın geri alınması konusunda ortaya çıkan uyuşmazlık Yargıtay 9 uncu Hukuk Dairesi’ne intikal etmiş, bu Dairenin E.1997/9727 ve K. 1997/11606 sayılı kararında da; “İşçilerin sendikasına yaptıkları üyelik başvurusu,

..... sendikasıdan istifayı takip eden bir aylık süre içerisinde kendileri tarafından geri alındığına göre bu işçiler Sendikası üyeliğini kazanamamışlardır. Anılan işçilerin bir aylık süre içerisinde sendikasıdan istifa etmeleri 2821 sayılı Kanun anlamında bir istifa değil, üyelik konusunda bu sendikaya yaptıkları başvurunun geri alınması yönündeki iradenin açıklanmasıdır. Üyeliğin bulunmadığı bir yerde istifadan da söz edilemez.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler ve açıklamalar çerçevesinde;

- 1- Sendika üyeliğinin, sendika üyelik formu ile sendikaya başvurulması sonrası sendikanın yetkili organının kabulü ile kazanılacağı,
 - 2- Birden çok sendikaya üye olunması halinde sonraki üyeliklerin geçersiz kabul edileceği,
 - 3- Sendika üyeliğinden istifanın, üyelikten çekilme bildiriminin kamu görevlisinin bağlı olduğu kuruma verilmesi ile gerçekleşeceği, ancak başvuru tarihinden itibaren otuz gün sonra geçerli olacağı,
 - 4- İstifanın çekilme bildiriminin kurumuna verilmesini takip eden otuz gün sonra geçerli olacağı göz önüne alındığında, sendika üyeliğinden istifa eden bir kamu görevlisinin, otuz günlük süre içerisinde bu iradesinden bir dilekçe ile vazgeçebileceği ,
 - 5- İstifa sonrası bir başka sendikaya üyelik formu ile başvurulması sonrasında yetkili organın kabulü ile sendika üyeliğinin kazanılması, ancak bu üyeliğin istifanın gerçekleştiği tarihten otuz gün geçtikten sonra mümkün olabileceği,
 - 6- Herhangi bir sendikadan istifa sonrası otuz günlük süre içinde;
 - Başka bir sendikaya üyelik durumunda, otuz günlük süre dolmadan kişinin istifadan vazgeçmesi halinde yeni sendika üyeliğinin kazanılamayacağı,
 - Yeni sendika üyeliğinden vazgeçilmesi halinde eski sendikadan istifa prosedürünün işleyeceği,
 - Yeniden eski sendika üyeliğine dönülebilmesi için otuz günlük sürenin dolmasından önce istifadan vazgeçilmesi gerektiği,
 - 7- İstifa sonrası otuz günlük sürenin bitiminden sonra eski veya yeni herhangi bir sendikaya üyelik formu ile başvurulması sonrasında yetkili organın kabulü ile sendika üyeliğinin yeniden kazanılabileceği,
- Değerlendirilmiştir.